

Protocol veilig slapen.

Moerkamp 73
5835 BP Beugen
T 0610640017 Christel Thijssen
T 0652718730 Petra Wijtten

info@kidsokay.nl
www.kidsokay.nl

Inhoudsopgave.

1	Inleiding	2
2	Veilig slapen	3
2.1.	Kinderen op de rug laten slapen	3
2.2.	We voorkomen dat een kind te warm ligt	4
2.3	We zorgen voor veiligheid in en rondom bed	4
2.4	We voorkomen meeroken	5
2.5	Verantwoording	5

Protocol veilig slapen.

1. Inleiding.

Wij vinden het belangrijk dat slapen zo veilig mogelijk gebeurt, het is niet weg te denken uit een standaard dagprogramma binnen de kinderopvang. Slapen is belangrijk in de ontwikkeling van kinderen, het naar bed gaan is een activiteit welke zorgvuldig wordt begeleid.

Dit protocol geeft informatie en instructies voor het creëren van een veilige slaapomgeving van de kinderen. Het doel van dit protocol is het geven van richtlijnen en instructies rondom het veilig slapen van kinderen. Het protocol is afgestemd op de landelijke richtlijnen. Bij het opstellen van het protocol van “Kids Okay” is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

VeiligheidNL (26 oktober 2018). *Modelprotocol Veilig slapen in de KOV. Model-protocol Veilig slapen in kinderopvang en bij gastouders*. Amsterdam, Nederland.

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (26 oktober 2018). *JGZ-richtlijn Preventie Wiegendood*. Bilthoven, Nederland.

Alle medewerkers van “Kids Okay” zijn op de hoogte van de ‘veilig slaapadviezen’ zoals gepubliceerd op de website en in de brochure van Veiligheid NL. De website van veiligheid NL (www.veiligheid.nl) wordt aan medewerkers doorgestuurd. Daarnaast zijn medewerkers verantwoordelijk dat zij op de hoogte zijn van het slaapbeleid en bij eventuele vragen en/of onduidelijkheden zelf navraag doen bij de directie.

Kinderopvang Kids Okay,

2. Veilig slapen.

Binnen zowel kinderdagverblijven als gastouderopvang komt in Nederland helaas af en toe wiegendood voor. Een baby die onverwacht en plotseling overlijdt tijdens het slaapmoment. Voor de kinderopvang is er in overleg met praktijkdeskundigen een speciaal veiligheidsprotocol ontwikkeld. Kinderopvang “Kids Okay” volgt dit veiligheidsprotocol en deze vormt de basis voor het slaapbeleid binnen de organisatie.

De basis voor het veiligheidsprotocol is ontwikkeld door de NVK (Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde), AJN (Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland), RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), VeiligheidNL en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) ondersteunde landelijke richtlijn Preventie Wiegendood. De inhoud van het veiligheidsprotocol is gebaseerd op wetenschappelijke bevindingen en toegesneden op de specifieke situatie tijdens kinderopvang. Het opvolgen van dit protocol met preventieadviezen leidt tot een drastische verlaging van de incidentie wiegendood. De statistieken over een lange reeks van jaren hebben dit aangetoond, niemand kan echter alle risico's uitsluiten. *Bron: VeiligheidNL, 2018.*

Wat doen wij als organisatie om de veiligheid te bevorderen?

2.1. Kinderen op de rug laten slapen.

- Rugligging is de veiligste slaaphouding voor een baby. Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer.
- Er zijn bepaalde, maar niet vaak voorkomende (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging (tijdelijk) wel wenselijk kan zijn. Ouders worden in zo'n geval gevraagd om een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen waarvan een kopie wordt opgeborgen in het dossier. Daarnaast dienen ouders een toestemmingsformulier te tekenen van “Kids Okay”.
- Ouders die zonder medische reden buikligging wensen, worden nadrukkelijk op de preventieadviezen gewezen. Willen zij desondanks dat hun baby in buikhouding slaapt (soms hebben zij hun kind daar al aan gewend), dan leggen wij dit schriftelijk vast in het toestemmingsformulier van “Kids Okay” en wordt dit ondertekend door de ouders.

NB: Kiest een ouder wordende baby, die gezond is, in goede conditie en motorisch zo ontwikkeld dat vlot om en om draaien geen probleem is, regelmatig zelf voor op de buik slapen? Dan is vasthouden aan steeds terugleggen op rug niet zinvol. De baby steeds terugdraaien zal dan telkens de slaap verstoren. Gemiddeld zijn baby's met vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe. Let bij deze kinderen wel extra op de bedveiligheid!

- Op het moment zijn er binnen “Kids Okay” geen kinderen die gefixeerd en/of vastgelegd worden tijdens het slapen. In het geval dat ouders dit wel willen stelt “Kids Okay” eveneens een schriftelijke verklaring op. Dit toestemmingsformulier dient ondertekend te worden door de ouders. Het vastleggen van baby's om rugligging te bevorderen wordt in Nederland namelijk afgeraden. Wordt fixeren bij uitzondering door een arts geadviseerd, dan dient het te gebeuren met een 'veilig geacht' hulpmiddel (bijvoorbeeld een slaapwikkeltje), consequent en elke keer weer uiterst zorgvuldig toegepast. Gebruik van stabilisatierolletjes, zijligkussentjes of – wigjes tijdens de slaap wordt afgeraden. Het vastleggen van kinderen ouder dan 9 maanden wordt ook afgeraden.

Protocol veilig slapen.

- Er zijn op het moment geen buikslapers en/of kinderen die vastgelegd of gefixeerd worden binnen “Kids Okay”. Wanneer dit in de toekomst wel het geval zal zijn, dan zal volgens de richtlijnen uit het protocol aan het bed van een baby die (om medische reden) op de buik slaapt een kaart met een grote letter B bevestigd. In geval van fixeren kan een letter F daarop attent maken.
- Omdat veranderingen in routine duidelijk een risico verhogend effect hebben, is het aan te raden om een baby die bij het slapen gaan aan een fopspeen is gewend, die ook in kinderopvang consequent voor het slapen te geven. Aanbevolen wordt het gebruik van een fopspeen na de leeftijd van 10 maanden af te bouwen.
- Als ouders een verzoek doen om hun baby op de door hen toegepaste wijze in te bakeren, wordt allereerst nagegaan of het inbakeren in overleg is met het consultatiebureau- of kinderarts en of de juiste, veilige methode wordt toegepast, met goed materiaal en binnen veilige leeftijdsgrenzen. Een baby die niet in goede conditie is of koorts heeft mag nóóit worden ingebakerd. Strikte leeftijdsgrenzen zijn van belang: Een al wat oudere baby die er ingebakerd of losjes ingepakt in slaagt om te draaien, belandt in een potentieel levensbedreigende situatie! Het actuele advies is om inbakeren bij voorkeur na de vierde maand af te bouwen en uiterlijk na de zesde maand te stoppen in verband met toenemende veiligheidsrisico's.

2.2. We voorkomen dat een kind te warm ligt.

- Warmtestuwing is een risicofactor voor wiegendood. We letten er daarom goed op dat een baby niet te warm toedekt wordt. Baby's in de kinderopvang hebben binnen op de slaapkamers beslist geen mutsje nodig. De warmteregulatie gaat namelijk via het hoofd. Door koude overlijdt zelden een baby.
- Zolang het nekje van een baby in bed prettig (= lauw) aanvoelt, heeft deze het niet te koud. Een baby die veel transpireert heeft het te warm!
- We leggen baby's bij voorkeur te slapen in een slaapzak. Ouders nemen deze slaapzak vanuit thuis mee. Wij maken het bedje laag op met een goed ingestopt laken en een dekentje. Bij “Kids Okay” slapen de kinderen van 0 tot 2,5 jaar onder een deken, de oudere kinderen slapen onder een dekbed.
- We zorgen dat het niet te warm is of wordt in de slaapvertrekken. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot en met 18 graden. Er hangen thermo- en hygrometers om de temperatuur en luchtvochtigheid te meten.

2.3. We zorgen voor veiligheid in en rondom bed.

- We gebruiken bij “Kids Okay” goedgekeurde bedden die voldoen aan de veiligheidseisen. Er zijn stapelbedden en 2 evacuatiebedden. De matrassen in de binnen- en buitenbedden zijn stevig en vlak, en passen goed in de bedden.
- De slaapkamer is niet aangrenzend aan de groep. Wij maken daarom gebruik van een babyfoon met beeld en geluid.
- Alle kinderen slapen in bed, niet in een box, wipstoel, schommelstoel e.d.. Incidenteel kan het gebeuren dat een kind in slaap valt op een andere plek dan het bedje. We proberen het kind dan altijd over te plaatsen zodat het in bed verder slaapt. Als dat om de één of andere reden niet gaat, gelden de volgende regels geformuleerd door de GGD:
 - Beroepskrachten zijn zich bewust van de risico's die het slapen in een kinderwagen met zich meebrengt en handelen hiernaar (denk aan vallen bij omrollen ed.).
 - De wandelwagen is te allen tijde in het zicht van de beroepskrachten. Dus niet op slaapkamer of gang.
 - Slapen in een wandelwagen gebeurt alleen incidenteel.

Protocol veilig slapen.

- We gebruiken geen kussens, kussenachtige knuffels, zachte hoofd- of zijwandbeschermers, tuigjes of koorden. Voor spenen wordt geen koord gebruikt, indien deze aan de fopspeen zit wordt hij verwijderd alvorens het slapen.
- We maken de bedden kort op, dat wil zeggen dat de voetjes vrijwel tegen het voeteneinde liggen. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift.
- We luchten regelmatig de verblijfs- en slaapruidten. De dauerlucht is altijd geopend.
- Hekjes worden altijd goed gesloten en gecontroleerd of hier geen beddengoed tussen zit. De beveiliging wordt altijd goed dicht gedaan en gecontroleerd.
- Er wordt regelmatig gekeken op de slaapkamers wanneer er kinderen liggen te slapen. Nieuwkomers/jonge baby's houden we tijdens het slapen zoveel mogelijk extra in het oog. Er zijn aanwijzingen dat veranderingen in omstandigheden en routine bij (jonge) baby's stress en slaapverstoring veroorzaken. De situatie tijdens kinderopvang verschilt in vrijwel alle opzichten van die in het ouderlijk huis.
- Bij kinderen die sieraden of (haar)elastiekjes dragen, worden deze verwijderd voor het slapen gaan.
- Het bedden goed wordt iedere 2 weken gewassen, bij griep en/of verkoudheidsklachten vaker.
- Er is een bedindeling waarop duidelijk vermeld staat welke kinderen waar slapen.

2.4. We voorkomen meeroken.

- Niet alleen voor wiegendood is roken een risicofactor. Rook kan een baby veel schade doen, met (levenslang) blijvende gevolgen. Daarom mag nergens binnen het terrein van "Kids Okay" en de basisschool worden gerookt. Ook niet buiten op speelplaats, iemand die rookt moet echt van het terrein af.

2.5. Verantwoording.

- De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren.
- Van belangrijke gebeurtenissen (ongelukken of bijna-ongelukken) moeten pedagogisch medewerkers de directie meteen op de hoogte stellen. Daarnaast zijn er bij "Kids Okay" ongevallenformulieren welke op deze momenten ingevuld worden.
- Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in ogenschijnlijk slechte conditie wordt aangetroffen, gelden de volgende regels:
 - Prikkel het kind door het aan te tikken, de voetzolen te kietelen en het op te pakken en zie of het zich herstelt.
 - Zo niet, sla dan alarm (112 bellen), begin met reanimeren en mond op mondbeademing.
 - De andere medewerkers worden te hulp geroepen, maar zij laten de overige kinderen niet zonder toezicht.
 - De directie wordt gewaarschuwd en er wordt contact opgenomen met de ouders, en met medische instanties.
 - Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen.